

Ert datum Er referens
2012-03-13 REK 2011/100160
Datum Vår referens
2012-06-05 Anders Karlsson/KA

ALMEGA

ARBETSMILJÖVERKET
Enheten för kemiska, mikrobiologiska
och fysikaliska faktorer

REMISSYTTRANDE

Förslag till ändringsföreskrifter om mikrobiologiska arbetsmiljörisiker - smitta, toxinpåverkan, överkänslighet samt allmänna råd om tillämpningen av ändringsföreskrifterna

Almega har getts möjlighet att yttra sig över rubricerade förslag till ändringsföreskrifter samt allmänna råd och vi har samrått med vår huvudorganisation Svenskt Näringsliv och Vårdföretagarna inom Almega.

Almega samtycker att föreskriften om Blodsmitta i valda delar integreras med föreskriften om Mikrobiologiska arbetsmiljörisiker då smittvägarna är fler än genom blodkontakt.

Att föreskrifter integreras och antalet minskas gör det även lättare för arbetsgivare att få överblick av regelverket.

Överimplementering av Direktiv 2010/32/EU

Riskbedömning

Riskbedömning är grunden för åtgärder i såväl direktivet som i det rådande svenska regelverket.

Risk för t.ex. stick- och skärskador från kanyler och andra smittorisker är såväl Vårdföretagarna som medarbetarna inom vården väl medvetna om. Liksom andra riskförekomster i arbetslivet ska risker avseende mikrobiologiska risker förebyggas systematiskt.

Krav på riskbedömning, adekvata rutiner, dokumentation, information till medarbetare och omhändertagande i händelse av olycka är redan idag väl tillgodosett i det svenska regelverket. Förutom Arbetsmiljölagen, -förordningen och rådande föreskrift om Mikrobiologiska arbetsmiljörisiker AFS2005:1, återfinns motsvarande krav t.ex. i Arbetsmiljöverkets föreskrifter om Systematiskt arbetsmiljöarbete AFS2001:1 samt om Första hjälpen och krisstöd AFS1999:7.

Almega anser därför att kraven i direktivet avseende riskbedömning redan är implementerat i det svenska regelverket. Särskilda krav på riskbedömning utöver de som finns i AFS2001:1 kommer bara att förvirra och Almega förslår istället en hänvisning till föreskriften om Systematiskt arbetsmiljöarbete.

Produkter med integrerad säkerhetsfunktion

I förslaget till ny föreskrift ställs krav på produkter med integrerad säkerhetsfunktion. Risker förebyggs på betydligt fler sätt än med produkter med

integrerad säkerhetsfunktion. Dessa är ingen generellösning, även om de är goda säkerhetsprodukter i sig. Almega ser en risk att så hårt knyta an till en viss typ av tekniskt riskförebyggande som kan medföra att man inte ser andra möjliga lösningar. Möjligen minskar det även individens ansvarskänsla att själv bedöma risker och se nödvändiga åtgärder.

Almega föreslår därför att produkter med integrerad säkerhetsfunktion tas bort såsom krav i föreskriften och istället berörs i de allmänna råden.

Rättigheter utifrån personlig integritet

Förvisning om medicinsk kontakt och medarbetarens rättigheter

I förslaget till reviderad föreskrift om Mikrobiologiska risker/smitta ska arbetsgivaren förvisa sig om att medarbetare som utsatt sig för risk för smitta har tagit kontakt med medicinskt expertis (16b§, sista meningen).

Almega anser att arbetsgivaren inte har rätt att efterforska medicinsk kontakt som medarbetaren tagit. Almega anser därför att texten i dess nuvarande form leder till att arbetsgivaren inte kan uppfylla detta krav utan att medarbetarens rättigheter kränks. Almega anser därför att sista meningen i 16b§ tas bort eller arbetas om.

Skyltning om smittorisk, enskilt boende och patientens rättigheter

Förslaget om ny föreskrift är otydlig vad gäller krav på skyltning. I 18§ andra stycket ska skyltning om bl.a. riskklass anges vid ingång till vårdenhet. Även vad gäller misstanke om smitta.

Almega anser att skyltning enligt 18§ inte kan gälla vård som ges boende i enskilt hem, t.ex. på servicehus utan att kränka den enskildes rättigheter vad gäller personlig integritet, om smittorisk anslås vid ingång till lägenhet. Almega tror dock inte att detta är Arbetsmiljöverkets avsikt, men behöver förtydligas.

Almega anser därför att begreppet *vårdenhet* behöver definieras och att det i kommentarerna till 18§ förtydligas att det inte gäller vård i enskilt boende/hem.

Hänvisningar till standarder

Svenskt Näringsliv har tidigare i olika sammanhang framfört att hänvisning till standarder inte hör hemma i Arbetsmiljöverkets föreskrifter. En hänvisning blir, eller kan uppfattas som tvingande för en arbetsgivare, istället för frivillig. Oftast finns alternativ till en specifik standard och i upphandlingssammanhang talar man t.ex. om att jämförbar metod/standard/system är godtagbar, vilket kan ge större konkurrensneutralitet. På vilka grunder väljer myndigheten en specifik standard?

Att köpa en standard, erhålla eventuella certifikat och abonnera på uppdateringar etc. är förenat med en ansevärd kostnad. Almega anser att arbetsgivarens tillgång till myndigheters regelverk ska vara fritt tillgänglig. Det är inte fallet om myndigheten och dess regelverk hänvisar till standarder som inte är allmänt tillgängliga, än mindre är det kostnadsneutralt. Almega företräder tusentals små tjänsteföretag med små marginaler. Utifrån ovanstående resonemang kan ett litet tjänsteföretag i en upphandlingssituation konkurreras ut.

Med vänliga hälsningar

Anders Karlsson /Almega